מ"ל רב המנונא. לעולה היתר יולאין לחולין בלא פדייה: **וכי קדושת שלמן לסיכן הלכה.** כלומר היכי פקעה בכדי אע"פ שנקלט: **והלא המר לאשה היום אם אשתי.** שהרי לי מקודשת היום: **ולמחר מי אם אשתי.** אע"פ שהתנה כך בשעת קידושין: **מי נפקא למחר בלא נט.** ה"ל אע"ג דנקלט הייט כמו למחר אין את אשתי ולא נפקי בלא פדיון: **מי קא מדמית קדושת הגוף וכו'.** הני נטיעות דקדישי לפדייה קדישי קדושת דמים (ג) ולהכי פקעו מאחר שנקלטו אבל אשה קדושת הגוף היא ולהכי לא פקעה בכדי: **ופתניא מי שאמר שור זה עולה כל ל' יום.** שאם יקרב בתוך ל' יום עולה ואם לאחר ל' יום יקרב יהא שלמים: **כל ל' יום הוי עולה.** כמו שאמר ולאחר ל' יולא מקדושת עולה והוי שלמים: **ואמאי.** נפקא מקדושת עולה הא קדושת הגוף גינהו ופקעה בכדי **וקשיא** לעולה דאמר קדושת הגוף לא פקעה בכדי: **אמר לך עולה הכא במאי עסקינן.** דפקעה קדושת עולה: **דאמר לדמי.** דאמר הכי תורת דמיו עולה כל ל' יום לאחר שאפדנו (ד) (אלא בדמיו עולה ולהכי לאחר ל' יום פקעה בכדי, דקדושת דמים היא, אבל קדושת הגוף אכתי לא פקעה): **א"ש.** דמוקמינה לה לדמי: **אימא סיפא.** דהתם - אמר "שור זה לאחר שלשים יום עולה ומעכשיו ועד שלשים יום שלמים" הכי הוי כדאמר איהו: **מי אמרת בשלמא.** דישא בקדושת הגוף וסיפא בקדושת דמים: הייט

בכדי וכדאמרינן נכסי לך ואחריך לפלוני אין לפני אלא מה שסייר ראשון ומה שסייר ראשון מיהא איתא ליה דפקע זכותיה דראשון בכדי ה"נ כי אמר שדי נתונה לך עד שתעלה לירושלים מכי עלה לירושלים פקע זכותיה הלכך למאי נימא דכי אמר עד שתעלה שנתכוון לומר שאפילו יקנה אותה ממנו תחזור להיות קנויה למקבל הא ודאי ליתא לן למימר הכי כיון דאיתא לן לפרושי ליסניה כפשטיה לומר שנתכוון לקנותה לו עד שיעלה לירושלים בלבד ולא לאחר מכן אלו דבריו ז"ל ואף הרשב"א ז"ל היה מוכך בדיבו לומר דאין דין זה אלא במקדיש בלבד משום דהקדש חל בקדושת פה ובאמירה בלחוד וה"ה לאומר יהא קרקע זה לנעייס עד שתעלה לירושלים דאמירה כמסירה אבל במקנה לחבירו בעלמא לא דבמאי קני הא אפילו מ"ל מעכשיו אי אפשר לו לקנות אלא בכסף בשטר ובחזקה וכסף או שטר או חזקה שנעשה על מכר זה או מתנה זו ולשונה כשאחר זה וקנה כבר כלתה קנייתן של אלו ובכסוף במה יקנה: **וכי** קדושה שבהן להיכן הלכה: דלא סבירא ליה דתפקע בכדי וא"ת הינה למאי דמפרשינן במתני' דבהקדש ממש עסקינן איכא למפרך הכי אבל לאידך פירושא דפרישנא דבקומות עסקינן היכי סליק אדעתיה דקומות לא פקעה בכדי והתנן בפרק הנודר מן הירק" שאם נהגיה לי עד הפסח אם תלבי לביה אחיך עד החג הלכה לפני הפסח אסורה בהנאתו עד הפסח אלמא דלאחר הפסח פקע איסורא ממילא כך הקשה הרב ר' יונה ז"ל ותירץ דה"מ בקונם פרטי כי התם שאינו חל אלא על אשתו ומש"ה קנים איסוריה ופקע בכדי אבל קונם כללי כי האי דמתני' דנטיעות אלו אסור להו אכולי עלמא כי היכי דאליס דתפיס פדיונם כהקדש כדאמר ר' מאיר לקמן ברישא פרק אין בין המודר ה"נ סבירא לן דאמירי ולא פקע בכדי: **אמר** ליה אביי וקדושת הגוף לא פקעה. אפשר דאביי דמקשה הכי פליג נמי וסבירא ליה דהאומר לאשה היום את אשתי ולמחר אי את אשתי דלמחר נפקא בלא נט ואפשר דהכי דסבירא ליה לאביי דאפילו קדושת הגוף פקעה בכדי בהאומר לאשה מודה דלמחר לא נפקא בלא נט והייט טעמא משום דכל קנין שאינו עולמית קנין פירות בלחוד מיקרי כדמוכח בסוף פ' השולח (גיטין מו:) גבי מוכר שדה לחבירו בזמן שהיובל מוהג הלכך גבי הקדש כיון דודאי חייל עליה הקדש דמים שאינו עולמית בדין הוא נמי דתיחול קדושת הגוף לזמן ידוע בלבד שאפי' לא תהא אותה קדושה אלא קדושת דמים הרי מגיע קדושת דמים גבי הקדש אבל באשה כיון דאי לא היא אשתו לעולם לא קני ביה קנין הגוף וקנין דמים באשה לא אשכחן אי אפשר שתהיה אשתו לזמן ידוע בלבד שכל כיולא בזה אינו קנין גוף ויש לזה הוכחה חיילא עליה לאחר ל' יום קדושת שלמים וכי תימא ה"ה פשיטא גראה לי דסד"א שכיון שבשעה שאמר לאחר ל' שלמים לא היה ראוי לחול דקדושת עולה לא פקעה בכדי וכיון שכן נימא דאפי' לאחר שפדאה לקדושת עולה לא תחול קדושת שלמים מהאלא תליא וקיימא וכי משכחת רווחא חיילא: **אי אמרת בשלמא חדא בקדושת הגוף וחדא בקדושת דמים הייט דקתני תרתי וכו'.** כלומר דתנא סיפא לגלויי רישא שלא תאמר דוקא קדושת דמים פקעה בכדי קדושת הגוף לא פקעה להכי תני תרתי לאשמועינן דאפי' קדושת הגוף פקעה בכדי אלא לדידך דסבירא לך דקדושת הגוף לא פקעה בכדי ומוקמת לה בקדושת דמים תרתי ל"ל ואתותב רבא דודאי שמעינן מהא דאפילו קדושת הגוף פקעה בכדי אלכך לרבא לא הוא ליה לאהדורי לרב המנונא מאי קמדמית קדושת הגוף לקדושת דמים דאלמא ס"ל דקדושת הגוף דהקדש לא פקעה כקדושת הגוף דאשה אלא הכי הוה ליה למימר דלא דמי אשה להקדש משום דאין אישות לאחלין וכמו שכתבתי למעלה אבל הקדש איתיה לזמן ידוע ואפילו קדושת הגוף לקדושת דמים דהך דרייתא מסייע ליה לעולא דכיון דברייתא מוכחת דאפילו קדושת הגוף פקעה בכדי כ"ש קדושת דמים ומש"ה אמר לימא תיהוי תיובתיה דבר פדא דאמר לא פקעה קדושה בכדי כלומר דכיון דע"כ ברייתא אפי' בקדושת הגוף היא מקשי לבר פדא דלא מצי לאוקמא כגון שפדאה דקדושת הגוף אין לה פדיון אבל אי הוה מצינן לאוקמי דתרוייהו בקדושת דמים לא מקשי ליה דאיכא למימר ולאוקמינהו בפדיון: **אמר** אומן שלשים יום. תוי"ט דגרסי דמתניתא עסיקא ברייתא ולא מקשה: **שור** זה עולה כל שלשים יום ולאחר ל' יום שלמים כל ל' יום עולה. ומוסיפין בה כל אומן ל' יום [וגם] אם בא כל אומן ל' יום מקריבו כדין עולה ואם נתעכב להקריבו עד לאחר ל' יום הוי משם ואילך שלמים אלמא פקעה קדושת הגוף בכדי ולא דמי להא דאמר בגאמרים (דף י') תמול זו ואח"כ תמול זו לא מיילא דשמי הכא דלכתחילה לא אמר אחת שיהיה עולה אלא אחת כל ל' יום: **דאמר לדמי.** שאמר לדמי עולה וא"ת ואם אמרינן הקדש זכר לדמיו קדוש קדושת הגוף וי"ל דאמרי הכא לאמר לדמי נכסים דמודה שם רבא דלאמר בשטשות בא"ת (דף י"ח) אי נמי אתם אתם אתם הגוף אבל אתם קדוש קדושת דמים: לימא

הגהות הב"ח (ה) גמ' מ"ל אביי וקדושת: (ג) שם ואמאי קדושת: (ג) רש"י ד"ה מי קא וכו' קדושת דמיס ניתנו ולהכי: (ד) ד"ה אמר לך וכו' לאחר שאפדנו אחת בדמיו עולה ולהכי לאחר:

גליון השרש גמ' קדושת דמים פקעה בכדי. עיין ערוכין דף ט ע"א רש"י ד"ה היום תהא הקדש וכ"ש.

עין משפט. נר מצוה

מט א ב מיי' פט"ו מהל' מעשה הקרבנות הלכה ז ופ"ש בכ"מ:

מרגנה

△ (מרקה) קונטרס על עולא (ובפאות להגאון ר"ל)

▽ תוספות

ר"ל דאמר דה מאחר קלה - ואיך אפילו נד יאמר תיובתא מעולא ולבא פירוקא

נוצא

לפי עולא קדושת דמים פקעה בכדי

לפי רבא (מאמרי את עולא) א) קדושת דמים פקעה בכדי

ב) קדושת הגוף לא פקעה בכדי

לפי אביי: גם קדושת הגוף פקעה בכדי

פי' הרא"ש

מי נפקא בלא נט. דמילתא דפשיטא היא לכיון דנטעים אשתו אינה יולאה ממנו בלא נט וכבר אמר בפ' המגרש (פג:) נטעין נט אם אמר היום מי את אשתי כיון שפקקה פקקה וה"נ נמי נטעין קדושין דמקשי' הויא ליליה: קדושת דמים פקעה. לכי היכי דפקעה ע"י פדייה פקעה נמי ע"י קביעות זמן אבל קדושת הגוף לא פקעה ע"י פדייה לא פקעה נמי: כל ל' יום עולה. אם בא להקריבו תוך ל' יום אחר ל' יום יקריבנו שלמים דפקעה ממנו קדושת עולה ואלה עליו קדושת שלמים והה"ל אם אמר לאחר ל' יום מוליו שיפקעה לקדושת הגוף אין מילוק: ע"ב דאמר לדמי. דאמר שור זה קדוש ליתכר ולהכיא בדמיו עולה ואם לא נתכר תוך ל' יתכר ויביא בדמיו שלמים וקדושת דמים פקעה לאחר ל' יום: ותמכמיו שלמים. אלו דלא קאמר שור זה שלמים ולאחר ל' יום עולה כדאמר לעיל משום דבריסא פתח בעולה - מחלה פתח נמי בעולה: מקדושה ממורה לקדושה קלה. הייט עולה דהכלה כלל לשלמים דמהכלים לזריס: מקדושה קלה לקדושה ממורה כגיכא למימר אלא ודאי מדא בקדושת דמים ומדא בקדושת הגוף אלמא קדושת הגוף פקעה ותיובתא דרבא: לימא מהאי תיובתא דבר פדא לשון נדרים משמיה כיון דאמרי דאפילו קדושת הגוף פקעה כ"ש דהוי תיובתא דבר פדא: כ"ק

פדיון מוליאן לחולין עד שיקלטו ועולה פליג עליה ואמר דלאחר שנקלטו אין לריכין פדיון דקדושה פקעה בכדי וכיון שכן לעולה זה שאמר עד שיקלטו לא בא לומר שאפילו יפדה יחזרו לקדושתן עד שיקלטו אלא לומר שיהו קדושות עד אותו זמן ומאותו זמן ואילך תפקע קדושתן והא דלא פליג עולה בהדיה אמאי דאמר בר פדא פדאן חוזרות וקדושות משום דלא איצטריך דבר פדא גופיה לא אמר הכי אלא משום דס"ל דאפילו לאחר שיקלטו לריכין פדיון וכדפרישית וכיון דפליג עליה עולה אהאי דינא ואמר דכיון שנקלטו שוב אין פודין ממילא אטולה מילתא פליג ועלעול' כי תנן במתני' אין להם פדיון היא גופא אתא לאשמועינן שהמקדיש דבר עד זמן ידוע מאותו זמן ואילך נפקעה קדושתו ואין לריך פדיון ומלא רגליס לפירושו בירושלמי דתלו פלוגתא דבר פדא ועולה בחזקיה ור' יוחנן דגרסי' התם חזקיה אמר פדאן חזרו לקדושתן רבי יוחנן אמר פדאן פדויין אתני' פליגא עליה דר' יוחנן אין להם פדיון פתר לה לכשיקלטו אין להם פדיון כלומר אין לריכות פדיון אלמא בתרתי פליגי הייט דלקמן בסמוך אמר לבר פדא דאמר פדאן חוזרות וקדושות אלמא בר פדא בלחוד הוא דאמר הכי ולא מודה ליה עולה הלכך אפי' תמלא לומר דהלכתא כבר פדא מדסקיל וטרי רבי יוחנן אליביה ואמר לא שנו אלא שפדאן הוא וכו' ואפ"ה דוקא בהקדש הוא דאמר הכי משום דקדושה לא פקעה בכדי אבל דיני ממונות כיון דודאי זכייה דממונא פקעה

בכדי וכדאמרינן נכסי לך ואחריך לפלוני אין לפני אלא מה שסייר ראשון ומה שסייר ראשון מיהא איתא ליה דפקע זכותיה דראשון בכדי ה"נ כי אמר שדי נתונה לך עד שתעלה לירושלים מכי עלה לירושלים פקע זכותיה הלכך למאי נימא דכי אמר עד שתעלה שנתכוון לומר שאפילו יקנה אותה ממנו תחזור להיות קנויה למקבל הא ודאי ליתא לן למימר הכי כיון דאיתא לן לפרושי ליסניה כפשטיה לומר שנתכוון לקנותה לו עד שיעלה לירושלים בלבד ולא לאחר מכן אלו דבריו ז"ל ואף הרשב"א ז"ל היה מוכך בדיבו לומר דאין דין זה אלא במקדיש בלבד משום דהקדש חל בקדושת פה ובאמירה בלחוד וה"ה לאומר יהא קרקע זה לנעייס עד שתעלה לירושלים דאמירה כמסירה אבל במקנה לחבירו בעלמא לא דבמאי קני הא אפילו מ"ל מעכשיו אי אפשר לו לקנות אלא בכסף בשטר ובחזקה וכסף או שטר או חזקה שנעשה על מכר זה או מתנה זו ולשונה כשאחר זה וקנה כבר כלתה קנייתן של אלו ובכסוף במה יקנה: **וכי** קדושה שבהן להיכן הלכה: דלא סבירא ליה דתפקע בכדי וא"ת הינה למאי דמפרשינן במתני' דבהקדש ממש עסקינן איכא למפרך הכי אבל לאידך פירושא דפרישנא דבקומות עסקינן היכי סליק אדעתיה דקומות לא פקעה בכדי והתנן בפרק הנודר מן הירק" שאם נהגיה לי עד הפסח אם תלבי לביה אחיך עד החג הלכה לפני הפסח אסורה בהנאתו עד הפסח אלמא דלאחר הפסח פקע איסורא ממילא כך הקשה הרב ר' יונה ז"ל ותירץ דה"מ בקונם פרטי כי התם שאינו חל אלא על אשתו ומש"ה קנים איסוריה ופקע בכדי אבל קונם כללי כי האי דמתני' דנטיעות אלו אסור להו אכולי עלמא כי היכי דאליס דתפיס פדיונם כהקדש כדאמר ר' מאיר לקמן ברישא פרק אין בין המודר ה"נ סבירא לן דאמירי ולא פקע בכדי: **אמר** ליה אביי וקדושת הגוף לא פקעה. אפשר דאביי דמקשה הכי פליג נמי וסבירא ליה דהאומר לאשה היום את אשתי ולמחר אי את אשתי דלמחר נפקא בלא נט ואפשר דהכי דסבירא ליה לאביי דאפילו קדושת הגוף פקעה בכדי בהאומר לאשה מודה דלמחר לא נפקא בלא נט והייט טעמא משום דכל קנין שאינו עולמית קנין פירות בלחוד מיקרי כדמוכח בסוף פ' השולח (גיטין מו:) גבי מוכר שדה לחבירו בזמן שהיובל מוהג הלכך גבי הקדש כיון דודאי חייל עליה הקדש דמים שאינו עולמית בדין הוא נמי דתיחול קדושת הגוף לזמן ידוע בלבד שאפי' לא תהא אותה קדושה אלא קדושת דמים הרי מגיע קדושת דמים גבי הקדש אבל באשה כיון דאי לא היא אשתו לעולם לא קני ביה קנין הגוף וקנין דמים באשה לא אשכחן אי אפשר שתהיה אשתו לזמן ידוע בלבד שכל כיולא בזה אינו קנין גוף ויש לזה הוכחה חיילא עליה לאחר ל' יום קדושת שלמים וכי תימא הרי ה"ה פשיטא גראה לי דסד"א שכיון שבשעה שאמר לאחר ל' שלמים לא היה ראוי לחול דקדושת עולה לא פקעה בכדי וכיון שכן נימא דאפי' לאחר שפדאה לקדושת עולה לא תחול קדושת שלמים מהאלא תליא וקיימא וכי משכחת רווחא חיילא: **אי אמרת בשלמא חדא בקדושת הגוף וחדא בקדושת דמים הייט דקתני תרתי וכו'.** כלומר דתנא סיפא לגלויי רישא שלא תאמר דוקא קדושת דמים פקעה בכדי קדושת הגוף לא פקעה להכי תני תרתי לאשמועינן דאפי' קדושת הגוף פקעה בכדי אלא לדידך דסבירא לך דקדושת הגוף לא פקעה בכדי ומוקמת לה בקדושת דמים תרתי ל"ל ואתותב רבא דודאי שמעינן מהא דאפילו קדושת הגוף פקעה בכדי אלכך לרבא לא הוא ליה לאהדורי לרב המנונא מאי קמדמית קדושת הגוף לקדושת דמים דאלמא ס"ל דקדושת הגוף דהקדש לא פקעה כקדושת הגוף דאשה אלא הכי הוה ליה למימר דלא דמי אשה להקדש משום דאין אישות לאחלין וכמו שכתבתי למעלה אבל הקדש איתיה לזמן ידוע ואפילו קדושת הגוף לקדושת דמים דהך ברייתא מסייע ליה לעולא דכיון דברייתא מוכחת דאפילו קדושת הגוף פקעה בכדי כ"ש קדושת דמים ומש"ה אמר לימא תיהוי תיובתיה דבר פדא דאמר לא פקעה קדושה בכדי כלומר דכיון דע"כ ברייתא אפי' בקדושת הגוף היא מקשי לבר פדא דלא מצי לאוקמא כגון שפדאה דקדושת הגוף אין לה פדיון אבל אי הוה מצינן לאוקמי דתרוייהו בקדושת דמים לא מקשי ליה דאיכא למימר ולאוקמינהו בפדיון: **אמר** אומן שלשים יום. תוי"ט דגרסי דמתניתא עסיקא ברייתא ולא מקשה: **שור** זה עולה כל שלשים יום ולאחר ל' יום שלמים כל ל' יום עולה. ומוסיפין בה כל אומן ל' יום [וגם] אם בא כל אומן ל' יום מקריבו כדין עולה ואם נתעכב להקריבו עד לאחר ל' יום הוי משם ואילך שלמים אלמא פקעה קדושת הגוף בכדי ולא דמי להא דאמר בגאמרים (דף י') תמול זו ואח"כ תמול זו לא מיילא דשמי הכא דלכתחילה לא אמר אחת שיהיה עולה אלא אחת כל ל' יום: **דאמר לדמי.** שאמר לדמי עולה וא"ת ואם אמרינן הקדש זכר לדמיו קדוש קדושת הגוף וי"ל דאמרי הכא לאמר לדמי נכסים דמודה שם רבא דלאמר בשטשות בא"ת (דף י"ח) אי נמי אתם אתם אתם הגוף אבל אתם קדוש קדושת דמים: לימא

תוספות

היום אתם אתמי ולאחר מי אתם אתמי מי נפקא בלא נט. וא"ת ומנלן דלריך נט וי"ל דבפרק המגרש בגטין (דף פג:) מיבעיא לן גבי האומר לאשתו היום מי אתם אתמי ולאחר אתם אתמי כלומר אתם מגורשת היום ולמחר לא תהא מגורשת מהו ופשיט הכא כיון דפקקה פקקה והויא מגורשת לעולם ואם כן גבי קדושין נמי הוי מקודשת לעולם דאתמקא היום ליליה וס"ל הכא דבהא לא פליג עולה: **והתנן** שור זה עולה כל ל' יום עולה. ומוסיפין בה כל אומן ל' יום מקריבו כדין עולה ואם נתעכב להקריבו עד לאחר ל' יום הוי משם ואילך שלמים אלמא פקעה קדושת הגוף בכדי ולא דמי להא דאמר בגאמרים (דף י') תמול זו ואח"כ תמול זו לא מיילא דשמי הכא דלכתחילה לא אמר אחת שיהיה עולה אלא אחת כל ל' יום: **דאמר לדמי.** שאמר לדמי עולה וא"ת ואם אמרינן הקדש זכר לדמיו קדוש קדושת הגוף וי"ל דאמרי הכא לאמר לדמי נכסים דמודה שם רבא דלאמר בשטשות בא"ת (דף י"ח) אי נמי אתם אתם אתם הגוף אבל אתם קדוש קדושת דמים: לימא

[לקמן דף ח.]